

Valintaesitys maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristön käsittelyyn

Hankkeen julkinen nimi	VATUPASSI - Vastuullinen tulevaisuus
Hakemusnumero	R-00613
Valintakokouksen päivämäärä	19.9.2023
Hakijan virallinen nimi	Oulun Yliopisto (Kerttu Saalasti Instituutti, MicroENTRE)
Osatoteuttajat	Kalajoen kaupunki, Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry, Ylivieskan kaupunki
Toimintalinja	4
Erityistavoite	4.2
Alkamispäivämäärä	1.10.2023
Päätymispäivämäärä	31.3.2026
Käsittelijä	Anne-Maaria Kurvinen

Hakijan esittämä kuvaus hankkeen sisällöstä

Yrityksillä ja yrityspalveluorganisaatioilla ei ole riittävästi menetelmiä eikä välineitä yritysvastuullisuusasioiden systemaattiseen tarkasteluun strategiatyössä. Hankkeen aikana etsitään ratkaisuja tunnistaa ja ymmärtää vastuullisuus läpileikkaavana teemana yritysten strategiassa, tuote- ja palveluprosessien kehittämisessä sekä hankintaketjussa. Hankkeessa kehitetään, testataan ja pilotoidaan eri kokoisille ja eri vaiheessa oleville yrityksille vastuullisuusportaat. Pilotoinnin aikana rakennetaan yrityksille ja yrityspalveluorganisaatioille VATUPASSI-työkalupakki, jonka avulla saadaan yritysten vastuullisuusasiat kuntoon.

Hankkeessa paneudutaan erikseen yritysten taloudellisen vastuullisuuden osaamiseen. Kasvaneen sääntelyn myötä vaatimukset vastuullisuudesta rahoituslaitoksille ja sijoittajille ovat kasvaneet. Sijoittajat ja pankit tulevat vaatimaan yrityksiltä ymmärrystä, tekoja ja läpinäkyvyyttä vastuullisuuskysymysten osalta ehtona rahoitukselle. Raportointivaatimus tulee koskemaan yhä useampaa yritystä. Vaikka vaatimus ei koske välittömästi mikroyrityksiä eikä pieniä yrityksiä, on sillä vaikutus esimerkiksi koko toimitusketjuun. Isot yritykset ja julkiset toimijat tilaajina edellyttävät vastuullisuuden raportointia osana omaa toimitusketjuaan ja vastuullisuusraportointityötään.

Hankkeessa selvitetään ESG-raportoinnin osa-alueet sekä arviointiin vaikuttavat tekijät yrityksen näkökulmasta ja luodaan ohjeet ja pohja ESG-raportoinnin tueksi. Erityisesti mikroyritykset ja pienet yritykset kaipaavat tukea vastuullisuuden saralla ja on noussut esiin tarvetta tunnistaa ja kehittää vastuullisuusosaamista. Suurissa yrityksissä on erikseen vastuullisuuteen perehtyneet asiantuntijat, mutta mikroyrityksissä ja pienissä yrityksissä vastuullisuusasiat hoitaa yrittäjä muun työn ohella. Hankkeessa tehdään vastuullisuusraportoinnista yrityksen strateginen työkalu, joka hallitsee kasvavaa raportointityökuormaa ja luo yrityksestä positiivista mielikuvaa asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden suuntaan. Vastaavasti tarvitaan yrityspalveluorganisaatioille toimintamalleja ja välineitä vastata kasvavaan

kysyntään yritysraportointivelvollisuuksista sekä auttamaan erilaisia, eri vaiheessa olevia yritysasiakkaitaan yritys vastuullisuusasioiden laajempaan haltuunottoon.

Ensimmäiseksi hankkeen toiminnan vaikutukset näkyvät hankkeeseen osallistuvien yritysten tasolla. Hankkeen tulokset jalkautuvat myös saman tien yritys palveluorganisaatioiden välityksellä heidän normaalissa toiminnassaan vastuullisuuspalveluina kaikkiin yrityksiin osatoteuttajien hankealueella moninkertaistaen vaikuttavuuden. Hankkeen tuloksena yritysten ennakoitiossaaminen ja muutoskyvykyys vastata toimintaympäristön muutoksiin paranee huomattavasti.

Hankkeen kohderyhmänä ovat mikro- ja pk- yritykset sekä yritys palveluorganisaatiot Pohjois-Pohjanmaan eteläosan kunnissa.

Konkreettinen toiminta/työpakettit:

TP1. Yritysten ja osallistujien rekrytointi.

Osatoteuttajien yritysasiantuntijat vastaavat osallistujien rekrytoinnista ja yhteydenpidosta yrityksiin hankkeen aikana. Työtä tukee osatoteuttajien organisaatioista löytyvä paikallistuntemus alueen yrityksistä ja niiden tarpeista. Kalajoen resurssi vastaa oman alueensa lisäksi toimenpiteistä Raahen seutukunnan alueella. Mukaan lähteville yrityksille toteutetaan laajemmat tilannekartoitukset ja määritellään tavoitteet valmennuksen aikana tehtävälle työlle. Määrälliset yritystavoitteet osatoteuttajittain:

- Kalajoki 45 yritystä – Kalajoen kaupunki (sis. Merijärvi ja Alavieska) ja Raahen seutukunta (sis. Raahen, Pyhäjoki, Siikajoki)
- Ylivieska 40 yritystä – Ylivieskan kaupunki
- NIHAK 50 yritystä – Nivala-Haapajärven seutukunta (Nivala, Haapajärvi, Kärsämäki, Pyhäjärvi, Reisjärvi ja Sievi)

TP2. Vastuullinen tulevaisuus -osaaminen

- Asiakaslähtöinen 3-tason vastuullisuusvalmennuskonseptin kehittäminen mahdollistaa yrityksille ja yritys palveluorganisaatioille vastuullisen tulevaisuuden osaamisen ja työkalupakin
- Vastuullisuusvalmiustestin kehitys ja viimeistely kaikille avoimeksi työkaluksi.
- Yrityskohtaiset tilannekartoitukset tarpeista, tuloksena vaihtoehtoisia vastuullisuusvalmennuksia (3-tason) erilaisille ja eri kokoisille yrityksille. Infotilaisuuksia, ryhmätyöpajoja ja vertaisryhmätyöskentelyä.

TP3. Taloudellinen vastuullisuus –osaaminen

Työpaketissa tullaan tuottamaan yrityksille taloudellisen vastuullisuuden osaamisen konsepti sekä pilotoimaan valmennusta eri kokoisissa hankkeeseen rekrytoituissa yrityksissä. Hankkeen aikana rakennetaan yritysten käyttöön ohjeistus yrityksen oman ESG-raportin kirjoittamisen tueksi. Tehdään tiivistä yhteistyötä pankkien ja muiden rahoituslaitosten kanssa. Yrityksille toteutettavissa 2-tason vastuullisuusvalmennuksissa jaetaan yleistietoa taloudellisesta vastuullisuudesta, erityisesti ESG-raportoinnin haltuun otosta. Aiheesta järjestetään myös valmennukseen liittyviä webinaareja, joihin osallistetaan alueen yrityksiä myös hankkeelle rekrytoitujen yritysten ulkopuolelta.

TP4. Projektinhallinta ja viestintä

Hankkeen alussa laaditaan yhteinen viestintäsuunnitelma. Hankkeen viestinnässä hyödynnetään projektin verkkosivustoa, sosiaalista mediaa sekä kaikkien osatoteuttajien viestintäverkostoja. Hankkeessa hyödynnetään vastuullisuusvalmennus.fi -sivustoa, jota Oulun yliopisto hallinnoi. Sivustolle kootaan tiedot hankkeesta, sen järjestämisestä tapahtumista sekä se toimii oppimisalustana hankkeen kohderyhmille.

Hankkeen tulokset:

1. Toteutetut, sisällöltään ja kestoaltaan eritasoiset valmennukset yrityksille, joiden kautta yritysten

vastuullisuusosaaminen on kehittynyt uudelle tasolle.

2. VATUPASSI-työkalupakki, sisältäen vastuullisuuden kehittämistyökaluja sekä yrityksille että yrityspalveluorganisaatioille:

- Vastuullisuusvalmiustesti, digitaalinen, ilmainen, kaikille avoin vastuullisuuden nykytilan arviointityökalu. Yritysten vastuullinen liiketoiminnan arviointi ja kehittäminen mahdollistuu vastuullisuusvalmiustestin käyttöönoton myötä.
- Vastuullisuusosaamisen itseopiskelumateriaali digitaalisena.
- Vastuullisuusosaamisen kehittämisen ja hyödyntämisen työkalut ja valmennukset, sisältäen vastuullisuusportaatt 1-3, yritysten arviointi- ja kehittämistyökaluja vastuullisuusasioissa.
- Liiketoimintasuunnitelman vastuullisuusosio -malli ja työkalut.
- Pienyrittäjien ESG-raportointiohjeistus. ESG-raportoinnin ja talouslukutaitojen osaaminen kehittynyt uudelle tasolle.

3. Yrityspalveluorganisaatioiden kyky tukea yrityksiä heidän vastuullisuutensa kehittämistyössä lisääntynyt. Pystytään mm. tukemaan paremmin yrityksiä rahoituksen hankinnassa. Vastuullisuus työkalujen ja -osaamisen jalkautuminen osaksi normaalia yritysneuvontaa.

Lisätietoja hakemuksesta

Kustannusarvion jakaantuminen:

Oulun Yliopisto: EU+valtio: 219 040 €, kokonaiskustannukset: 273 800 €

Kalajoen kaupunki: EU+valtio: 151 200 €, kokonaiskustannukset: 189 000 €

Nivala-Haapajärven seutu NIHAK ry: EU+valtio: 151 200 €, kokonaiskustannukset: 189 000 €

Ylivieskan kaupunki: EU+valtio: 151 200 €, kokonaiskustannukset: 189 000 €

Indikaattorit:

osallistuvia mikro- ja pk-yrityksiä 135

osallistuvat henkilöt 220

Yritysten valmennukset ja koulutukset raportoidaan de minimis -tukena osallistuville yrityksille.

Kustannusarvio ja rahoitussuunnitelma

Hankkeen kustannusarvio yhteensä	840 800 €
Hankkeen rahoitussuunnitelma yhteensä	840 800 €
Hankkeen EU- ja valtion -rahoitus	672 640 €, 80 %

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4 erityistavoitetta 4.2 Uutta osaamista työelämään. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa hanke sai riittävästi pisteitä (29/47) tullakseen rahoitetuksi. Toteuttajien omarahoituksen lisäksi Kerttu Saalasti säätiöltä on myönteinen päätös rahoitusosuudesta.

Hanke tukee erityistavoitteen tavoitteita yritysten muutoskyvykkyyden edistämisestä koulutuksen, neuvonnan, ohjauksen ja verkostojen kautta.

Hanke tukee Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman tavoitteita muutoskyvykkyyden vahvistamisesta yrittäjyydessä ja elinkeinoelämässä. Hanke vastaa maakuntaohjelman sisältökärkeen: Vastuullisuusajattelun ja liiketoimintaideologian kehittäminen ja näkyväksi tekeminen pk-yrityksissä.

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Erityisten valintaperusteiden pisteytyksessä hanke sai yhteensä 29/47 pistettä.

Käsittelyryhmät:

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EURA - rahoituskokous 6.6.2023

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen Elinkeino ja luonnonvara -teemaryhmä 14.6.2023

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö 19.9.2023

Pohjois-Pohjanmaan maakunnan yhteistyöryhmä 28.9.2023

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä